

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 11C/22/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2119204824
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pribulová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2020:2119204824.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Zuzanou Pribulovou v právnej veci sporu žalobcu: Business Legal s.r.o., IČO: 47 352 566, Tallerova 4, 811 02 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Danica Birošová, s.r.o., IČO: 36 837 857, Piaristická 46/276, 911 40 Trenčín, proti žalovanej: E. M. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/X, P., o zaplatenie sumy 26.000,- eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 26.000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 26.000,- eur od 08.06.2019 do zaplatenia, a to v lehote do 90 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Vo zvyšku úroku z omeškania sa žaloba z a m i e t a .

III. Žalobca m á voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 11.06.2019, doručenu súdu dňa 11.06.2019, domáhal vydania rozhodnutia, ktorou by súd zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 26.000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 12.10.2017 do zaplatenia, ako aj náhradu trov konania.

2. Súčasťou žaloby bol návrh žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, ktorým by súd zriadil záložné právo k nehnuteľnostiam vo výlučnom vlastníctve žalovanej v prospech žalobcu za účelom zabezpečenia žalovanej pohľadávky. Uznesením Okresného súdu Trnava č.k. 11C/22/2019-14 zo dňa 19.06.2019 bol návrh zamietnutý, pričom uznesenie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Trnave č.k. 26Co/92/2019-60 zo dňa 29.07.2019, s poukazom na skutočnosť, že žalovaná už nebola vlastníčkou nehnuteľností, ku ktorým sa malo zriadiť záložné právo.

3. Žaloba bola odôvodnená tým, že žalobca dňa 10.10.2017 vykonal bezhotovostnú platobnú transakciu v sume 26.000,- eur v prospech žalovanej, a to na jej bankový účet vedený v peňažnom ústave Slovenská sporiteľňa, a.s.. Finančné prostriedky boli pripísané na tento bankový účet žalovanej nasledujúci pracovný deň, t.j. dňa 11.10.2017. Žalobca tak urobil bez akéhokoľvek právneho dôvodu zo strany žalovanej, pričom o vrátenie tejto sumy 26.000,- eur sa žalobca domáhal od žalovanej opakovane. Na poslednom osobnom stretnutí, ktoré sa uskutočnilo dňa 23.05.2019 bola žalovaná upozornená na tú skutočnosť, že žalobca bude nútený žiadať toto bezdôvodné obohatenie späť súdnou cestou. V podaní zo dňa 04.07.2019 žalobca doplnil žalobu v tom zmysle, že žalobca uplatnil nárok ako povinnosť žalovanej uhradiť sumu 26.000,- eur, ktorá bola preukázateľne pripísaná na účet žalovanej, k čomu predkladá dôkazy o komunikácii so žalovanou, kde je jej pokyn vrátane čísla účtu, aby uhradil sumu

na tento účet vo vlastníctve žalovanej. Žalobca predkladá komunikáciu so žalovanou, kde je zrejme, že vyzýval žalovanú na vrátenie tejto sumy.

4. Žalovaná sa k žalobe vyjadrila v tom zmysle, že nesúhlasí s tvrdením žalobcu, že žalobca vykonal prevod peňažných prostriedkov v prospech účtu žalovanej bez právneho dôvodu. Dňa 10.03.2016 došlo k uzavretiu kúpnej zmluvy medzi podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností v katastrálnom území P. ako predávajúcimi a žalobcom ako kupujúcim. Žalovaná bola účastníkom tejto zmluvy ako jeden z predávajúcich - podielových spoluvlastníkov nehnuteľností. Kúpnu zmluvou sa žalobca zaviazal zaplatiť predávajúcim kúpnu cenu za celok nehnuteľností vo výške 115.395,- eur, pričom žalovanej sa zaviazal zaplatiť časť z tejto kúpnej ceny pripadajúcej na jej spoluvlastnícky podiel vo výške 60.832,39 eura. Dňa 21.03.2016 uzavreli žalobca a žalovaná dodatok ku kúpnej zmluve, v ktorom sa dohodli na zvýšení kúpnej ceny za spoluvlastnícky podiel žalovanej na sumu vo výške 240.563,63 eura, pričom žalobca sa zaviazal zaplatiť žalovanej kúpnu cenu do 5 pracovných dní odo dňa, keď bude žalobcovi doručené právoplatné rozhodnutie o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Dňa 06.05.2019 vydal Okresný úrad P., katastrálny odbor rozhodnutie, ktorým povolil vklad vlastníckeho práva k prevádzaným nehnuteľnostiam v prospech žalobcu ako kupujúceho. Vzhľadom na skutočnosť, že medzi uzavretím kúpnej zmluvy a rozhodnutím okresného úradu uplynul dlhší čas, žalovaná opakovane vyzývala žalobcu na zaplatenie kúpnej ceny resp. zálohy na kúpnu cenu. Žalobca dňa 18.08.2017 zaplatil žalovanej časť kúpnej ceny vo výške 60.832,39 eura a dňa 10.10.2017 časť kúpnej ceny vo výške 26.000,- eur. Žalobca doručil žalovanej odstúpenie od kúpnej zmluvy zo dňa 26.07.2019. Žalovaná nemá informáciu o tom, či žalobca zaslal odstúpenie od kúpnej zmluvy ostatným účastníkom zmluvy. Žalovaná s odstúpením od zmluvy nesúhlasí, keďže neexistuje právny dôvod, na základe ktorého by žalobca ako kupujúci bol oprávnený od zmluvy odstúpiť. Žalovaná ďalej uviedla, že má záujem o uzavretie mimosúdnej dohody týkajúcej sa tohto konania aj súvisiacich (budúcich) sporov ohľadne platnosti odstúpenia od kúpnej zmluvy.

5. Žalobca sa v replike vyjadril, že sama žalovaná predložila dodatok č. 1 ku kúpnej zmluve zo dňa 21.03.2016, kde je predmetný účet uvedený ako účet žalovanej. Hoci kúpna zmluva zo dňa 10.03.2016, na ktorú poukazuje žalovaná, v skutočnosti s meritom veci nesúvisí, pre poriadok žalobca uvádza, že dňa 22.09.2015 bola uzatvorená zmluva o budúcej zmluve, ktorej podstatou bol zámer žalobcu nadobudnúť vlastnícke právo v celosti 1/1 k pozemkom podľa čl. IV tejto zmluvy o uzavretí budúcej kúpnej zmluvy. Až následne bola uzatvorená kúpna zmluva zo dňa 10.03.2016, ktorou vlastnícke právo prešlo na žalobcu, avšak len v 3/4. Podľa čl. IV. bod 1. a čl. IV. bod 4. zmluvy vyhlásila žalovaná ako budúci predávajúci 6, že má v čase podpisu tejto zmluvy platne uzatvorenú kúpnu zmluvu o prevode vlastníckeho práva I. Q. vo výške podielu 1/4 a zaviazala sa podať návrh na vklad tejto zmluvy do 5 dní odo dňa podpisu tejto zmluvy, k čomu však nedošlo. Žalovaná teda porušila svoju povinnosť. K dodatku č. 1 zo dňa 21.06.2016 žalobca udáva, že tento je podľa jeho názoru neplatný, nakoľko nie je podpísaný všetkými účastníkmi kúpnej zmluvy, ku ktorej tento dodatok prislúcha. Následne žalobca podaním zo dňa 26.07.2019 platne odstúpil od kúpnej zmluvy, nakoľko je ekonomický nezmysel nadobudnúť vlastnícke právo k pozemkom len vo veľkosti 3/4. Na základe uvedeného skutkového stavu je zrejme, že tvrdenia žalovanej o preddavku na kúpnu cenu nie sú pravdivé. Žalobca predkladá výpis z komunikácie, kde je zrejme, že peniaze žalobcu boli poskytnuté na iný účel, t.j. vyporiadanie podielového spoluvlastníctva žalovanej týkajúcej sa inej nehnuteľnosti. Uvedený skutkový dej je detailne špecifikovaný v odstúpení žalobcu zo dňa 26.07.2019 od kúpnej zmluvy.

6. Žalovaná v rámci dupliky uviedla, že nepopiera, že jej žalobca zaslal peňažné prostriedky vo výške 26.000,- eur. Žalovaná žiadala od žalobcu zaplatenie zálohy na kúpnu cenu v zmysle dodatku č. 1 zo dňa 21.06.2016, pričom motívom takejto žiadosti o zaplatenie časti nároku pred jeho splatnosťou (zálohy na kúpnu cenu) bolo vyporiadanie podielového spoluvlastníctva inej nehnuteľnosti žalovanej. To však nič nemení na tom, že ide o plnenie nároku z kúpnej zmluvy, a nie o pôžičku alebo bezdôvodné obohatenie, ako to uvádza žalobca. Ak žalobca tvrdí, že dodatok č. 1 zo dňa 21.06.2016, je neplatným právnym úkonom, ide o právnu otázku, a žalovaná ponecháva posúdenie platnosti dodatku na súd. Žalovaná však k tomuto tvrdeniu žalobcu dodáva, že predmetný dodatok navrhol a predložil žalovanej sám žalobca, pričom za žalobcu konala osoba s vysokoškolským právnickým vzdelaním a žalovaná je osoba v dôchodkovom veku, ktorá v čase predloženia a uzavretia dodatku nemohla účinne posúdiť jeho platnosť a konala v dobrej viere, že žalobca jej nepredloží dodatok, o ktorom si sám myslí, že je neplatný. Podľa informácii žalovanej od ostatných účastníkov predmetnej kúpnej zmluvy, žalobca obdobné dodatky uzatváral aj s inými predávajúcimi. Takéto konanie žalobcu považuje žalovaná za výkon práv v rozpore

s dobrými mravmi. Žalobca zaslal žalovanej odstúpenie od kúpnej zmluvy, ale žalovaná má za to, že predmetné odstúpenie od zmluvy nie je platným právnym úkonom. Žalobca nemal totiž žiaden dôvod od zmluvy odstúpiť. Žalobca síce uvádza, že dôvodom odstúpenia je „ekonomický nezmysel nadobudnúť vlastnícke právo k pozemkom len vo veľkosti 3/4“, avšak túto skutočnosť sám poprel tým, že uzavrel dodatok ku kúpnej zmluve zo dňa 28.03.2019, ktorým súhlasil so zmenou predmetu prevodu tak, že nadobudol podiel na kupovaných nehnuteľnostiach o veľkosti 3/4 k celku. Žalobca okrem vrátenia sumy vo výške 26.000,- eur požaduje zaplatenie úrokov z omeškania od 12.10.2017. Aj v prípade, ak by mal súd za to, že zaslané peňažné prostriedky predstavujú poskytnutie pôžičky alebo zakladajú nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, žalobca nepreukázal, že by žalovaná bola povinná vrátiť ich hneď nasledujúci deň po ich poskytnutí. Žalobca v roku 2017 žalovanú nijako nevyzýval na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov (žalobca vyzýval na ich vrátenie až v roku 2019) a v komunikácii so žalovanou až do roku 2019 nijako nerozporoval, že tieto peňažné prostriedky považuje za platenie kúpnej ceny. Žalobca preto nemôže mať nárok na zaplatenie úrokov z omeškania od 12.10.2017. Záverom žalovaná navrhla žalobu zamietnuť.

7. Ako dôkazy žalobca predložil Zmluvu o bežnom účte a balíku produktov a služieb V. podnikateľské konto zo dňa 14.07.2015, Detail platby zo dňa 10.10.2017, Výpis z LV č. XXX pre k.ú. P. zo dňa 10.06.2019, Informácie o katastrálnom konaní č. V-XXXX/XXXX zo dňa XX.XX.XXXX, SMS komunikáciu č.l. 30-32, Výpis z LV č. XXXX pre k.ú. P., e-mailovú komunikáciu č.l. 111-112, Zmluvu o uzavretí budúcej kúpnej zmluvy zo dňa 22.09.2015, Platobný príkaz zo dňa 17.08.2017, Platobný rozkaz OS Banská Bystrica sp.zn. 16Up/1610/2019 zo dňa 26.11.2019, Upovedomenie o vydaní poverenia na vykonanie exekúcie zo dňa 17.04.2020. Žalobca navrhol vykonať dokazovanie dopytom na SLSP, a.s., či účet patrí žalovanej. Žalobca tiež navrhol doplniť dokazovanie výsluchom svedka I. G. T. (od ktorého dôkazu žalobca na pojednávaní dňa 09.06.2020 (rub č.l. 318) upustil) a dokazovanie výsluchom žalovanej.

8. Ako dôkazy žalovaná predložila Kúpnu zmluvu zo dňa 10.03.2016, Dodatok č. 1 ku Kúpnej zmluve zo dňa 21.03.2016, Rozhodnutie Okresného úradu zo dňa 06.05.2019, Dodatok č. 1 ku Kúpnej zmluve zo dňa 30.04.2019, Žiadosť o vyplatenie zálohy zo dňa 26.03.2017, list žalovanej zo dňa 01.04.2017, Odstúpenie od kúpnej zmluvy zo dňa 26.07.2019, Výzvu na rokovanie zo dňa 26.06.2019, e-mail zo dňa 12.08.2019, kópiu katastrálnej mapy, Žiadosť o zákaz nakladania s nehnuteľnosťami zo dňa 05.06.2019, Dodatok č. 1 k Zmluve o uzavretí budúcej kúpnej zmluvy zo dňa 22.09.2015, Žiadosť o predaj pozemkov v správe štátu zo dňa 30.09.2015, Potvrdenie zámeru odkúpenia spoluvlastníckeho podielu zo dňa 15.10.2015, Výzvu na vyplatenie kúpnej ceny zo dňa 31.04.2019, Stanovisko k odstúpeniu od kúpnej zmluvy kupujúceho zo dňa 01.08.2019, Výzvu zo dňa 20.05.2019, Výzvu na vrátenie peňažného plnenia zo dňa 02.08.2019, Oznamenie o otvorení vinkulačného podúčtu zo dňa 27.04.2020, Upovedomenie o začatí exekúcie zo dňa 23.04.2020, Oznamenie o podaní návrhu na vklad a zaplatenia kúpnej ceny zo dňa 07.04.2017, Platobný rozkaz OS Banská Bystrica sp.zn. 16Up/1610/2019 zo dňa 26.11.2019, časť žaloby, Potvrdenie zo dňa 08.11.2019, Informácie zo dňa 22.07.2019, list zo dňa 05.12.2019, Znalecký posudok č. 285/2015, Rozhodnutie OÚ Trnava - katastrálny odbor č. V 9315/2018 zo dňa 06.05.2019, Žiadosť o vyplatenie zálohy zo dňa 26.03.2017, Detail platby zo dňa 10.10.2017, Detail platby zo dňa 18.08.2017, Potvrdenie zámeru k žiadosti odkúpiť spoluvl. podiely neznámeho spoluvlastníka - žiadosť zo dňa 09.12.2015, list zo dňa 29.02.2020.

9. Súd vykonal dokazovanie vyššie uvedenými listinnými dôkazmi predloženými stranami, ako aj výsluchom žalovanej, pričom z vykonaného dokazovania zistil súd nasledovný skutkový stav:

10. Strany uzavreli dňa 29.09.2015 Zmluvu o uzavretí budúcej kúpnej zmluvy (č.l. 113), dňa 10.03.2016 uzavreli Kúpnu zmluvu (č.l. 71), dňa 21.03.2016 uzavreli Dodatok č. 1 ku Kúpnej zmluve (č.l. 79) a dňa 30.04.2019 Dodatok č. 1 ku kúpnej zmluve (č.l. 83). Žalobca dňa 10.10.2017 poukázal na účet žalovanej v SLSP, a.s sumu 26.000,- eur, ktorá suma bola pripísaná na účet žalovanej dňa 11.10.2017. Žalobca vyzval žalovanú na vrátenie sumy 26.000,- eur SMS správou dňa 04.06.2019 (č.l. 32), a to v lehote do 07.06.2019.

11. Podľa § 488 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

12. Podľa § 489 OZ, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

13. Podľa § 588 OZ, z kúpnej zmluvy vznikne predávajúcemu povinnosť predmet kúpy kupujúcemu odovzdať a kupujúcemu povinnosť predmet kúpy prevziať a zaplatiť zaň predávajúcemu dohodnutú cenu.

14. Podľa § 46 ods. 1 a 2 OZ, písomnú formu musia mať zmluvy o prevodoch nehnuteľností, ako aj iné zmluvy, pre ktoré to vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov. (1) Pre uzavretie zmluvy písomnou formou stačí, ak dôjde k písomnému návrhu a k jeho písomnému prijatiu. Ak ide o zmluvu o prevode nehnuteľností, musia byť prejavy účastníkov na tej istej listine. (2)

15. Podľa § 40 ods. 1 a 2 OZ, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný. (1) Písomne uzavretá dohoda sa môže zmeniť alebo zrušiť iba písomne. (2)

16. Podľa § 493 OZ, záväzkový vzťah nemožno meniť bez súhlasu jeho strán, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak.

17. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

18. Podľa § 3 ods. 1 OZ, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

19. Podľa § 48 ods. 1 a 2 OZ, od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté. (1) Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak. (2)

20. Podľa § 451 ods. 1 a 2 OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. (1) Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov. (2)

21. Podľa § 456 OZ, predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

22. Podľa § 457 OZ, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

23. Podľa § 657 OZ, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

24. Podľa § 563 OZ, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadala.

25. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

26. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

27. Podľa § 232 ods. 2 a 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie

je ustanovené inak. (2) Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. (3)

28. Medzi stranami nebolo sporné, že žalobca dňa 10.10.2017 poukázal na účet žalovanej sumu 26.000,- eur, ktorá suma bola pripísaná na jej účet dňa 11.10.2017. Žalobca žiadal o vrátenie uvedenej sumy od žalovanej, čo v žalobe odôvodnil tým, že uvedená suma je bezdôvodným obohatením na strane žalovanej. Následne po reakcii žalovanej, že išlo o plnenie v zmysle Dodatku č. 1 zo dňa 21.03.2016, žalobca uviedol, že peniaze boli poskytnuté za účelom vyporiadania podielového spoluvlastníctva žalovanej k inej nehnuteľnosti, s tým, že mu ich mala žalovaná na výzvu vrátiť.

29. Z citovaného ustanovenia § 657 OZ vyplýva, že pre uzavretie zmluvy o pôžičke sa nevyžaduje písomná forma, takže táto zmluva môže byť uzavretá i ústne alebo konkludentným spôsobom. Podstatnou náležitosťou obsahu zmluvy o pôžičke je okrem označenia zmluvných strán predovšetkým určenie predmetu pôžičky, pričom z obsahu zmluvy musí vyplynúť i povinnosť dlžníka vrátiť veci rovnakého druhu (peňaží). Keďže táto zmluva je reálnym kontraktom, k jej uzavretiu zákon vyžaduje i skutočné odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi.

30. Hoci bolo preukázané poskytnutie sumy 26.000,- eur žalovanej, ako aj výzva žalobcu na jej vrátenie, uzavretie zmluvy o pôžičke v konaní preukázané nebolo. Žalobca totiž nepredložil žiaden dôkaz o dojednaní dočasnosti poskytnutia peňažných prostriedkov, t.j. že žalovaná sa zaviazala vrátiť žalobcovi po uplynutí určitej doby poskytnuté peňažné prostriedky. Keďže žalovaná uzavretie zmluvy o pôžičke popierala, bolo pre záver o uzavretí zmluvy o pôžičke potrebné preukázať, že boli splnené všetky podstatné náležitosti takejto zmluvy, teda vrátane záväzku dlžníka (žalovanej) vrátiť po určitom čase peňažné prostriedky veriteľovi (žalobcovi). Keďže zo žiadneho z predložených dôkazov takýto záväzok žalovanej nevyplýva, uzavretie zmluvy o pôžičke medzi stranami v konaní preukázané nebolo.

31. Žalovaná svoj nárok na sumu 26.000,- eur odvodzovala od Dodatku č. 1 zo dňa 21.03.2016, v ktorom sa strany dohodli na zvýšení kúpnej ceny dojednanej v Kúpnej zmluve zo dňa 10.03.2016 zo sumy 115.395,- eur na sumu 292.126,25 eura (zmena článku III. bod 1. Kúpnej zmluvy), s tým, že sa v súvislosti s tým strany dohodli tiež na zvýšení kúpnej ceny na spoluvlastnícky podiel žalovanej zo sumy 60.832,39 eura na sumu 240.563,63 eura (zmena článku III. bod 7. Kúpnej zmluvy). Žalobca popieral tvrdenie žalovanej, že by uvedená suma 26.000,- eur bola žalovanej poukázaná v zmysle uvedeného dodatku ako preddavok na kúpnu cenu, keď zároveň namietal platnosť dodatku. V rámci dupliky sa žalovaná vyjadрила, že posúdenie platnosti dodatku ponecháva na súd.

32. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že uvedený dodatok predovšetkým nemožno považovať za platne uzavretý, a to s poukazom na ustanovenie § 493 OZ, v zmysle ktorého (a contrario) možno záväzkový vzťah meniť iba so súhlasom jeho strán. Stranami Kúpnej zmluvy zo dňa 10.03.2016 bolo viacero predávajúcich (žalovaná ako predávajúca 6/) a žalobca ako kupujúci, kým Dodatok č. 1 zo dňa 21.03.2016 uzavreli iba žalovaná a žalobca, napriek tomu, že sa ním mala zmeniť celková kúpna cena za predmet kúpy, t.j. ustanovenie, ktoré sa týka všetkých predávajúcich. Keďže dodatok neuzavreli všetci účastníci kúpnej zmluvy, nie je možné ho ako odporujúci zákonu (v zmysle § 39 OZ v spojení s § 493 OZ) považovať za platne uzavretý. Je bez významu, či žalobca uzavrel dodatky aj s niektorými inými predávajúcimi, keď z podania žalovanej zo dňa 04.06.2020 (na č.l. 261) je zrejmé, že so všetkými predávajúcimi dodatky uzavreté neboli. Ako platný dodatok by totiž obstál len taký, ktorý by uzavreli všetci účastníci Kúpnej zmluvy zo dňa 10.03.2016 a ktorým by bolo za súhlasu všetkých účastníkov zmluvy zmenené ustanovenie o výške celkovej kúpnej ceny nehnuteľností, keďže ide o ustanovenie vzťahujúce sa na všetkých predávajúcich, nielen na žalovanú ako predávajúcu 6/. Dodatok č. 1 zo dňa 21.03.2016 takýmto platným dodatkom nie je, nezaväzuje jeho zmluvné strany, a preto ním ani nedošlo k zmene kúpnej zmluvy zo dňa 10.03.2016.

33. Okrem vyššie uvedeného súd poukazuje na skutočnosť, že následne po uzavretí Dodatku č. 1 zo dňa 21.03.2016 (č.l. 79) bol uzavretý ešte ďalší Dodatok č. 1 zo dňa 30.04.2019 (č.l. 83), ktorý podpísali všetci pôvodní účastníci kúpnej zmluvy zo dňa 10.03.2016 (resp. ich právni nástupcovia). Týmto dodatkom sa naopak kúpna cena pripadajúca na žalovanú znížila zo sumy 60.832,39 eura (v zmysle Kúpnej zmluvy zo dňa 10.03.2016) na kúpnu cenu 60.832,35 eura. Ak by žalovaná považovala skôr uzavretý Dodatok č. 1 za platne uzavretý, nie je zrejmé, prečo by podpisovala neskorší Dodatok č. 1, keď musela vedieť, že popri sebe neobstoja. Z uvedeného dospel súd k záveru, že žalovaná vedela, že platne možno uzavrieť

iba taký dodatok ku kúpnej zmluve, ktorý podpíšu všetci účastníci kúpnej zmluvy, a to aj s poukazom na jej vyjadrenie v podaní zo dňa 04.06.2020 na č.l. 261, podľa ktorého sama vyzývala žalobcu, aby boli dodatky uzavreté so všetkými.

34. Z vyššie uvedeného vyplýva, že ak aj žalobca na základe vyššie uvedeného dodatku zo dňa 21.03.2016 žalovanej uhradil sumu 26.000,- eur, z dôvodu neplatnosti dodatku ide na strane žalovanej o bezdôvodné obohatenie získané plnením z neplatného právneho úkonu (§ 451 ods. 2 OZ), ktoré je žalovaná povinná žalobcovi vydať (§ 451 ods. 1 a § 457 OZ). Keďže žalobca na základe uvedeného dodatku nič nedostal (ale len na základe kúpnej zmluvy zo dňa 10.03.2016, z ktorej vrátenie kúpnej ceny nie je predmetom tohto konania), nebolo dôvodné riešiť v konaní vzájomnú reštitučnú povinnosť, resp. synalagmatický záväzok oboch účastníkov neplatného dodatku.

35. Nemožno sa stotožniť s argumentáciou žalovanej, že z dôvodu, že dodatok predložil žalovanej žalobca, za ktorého konala osoba s vysokoškolským právnickým vzdelaním, žalovaná ako osoba v dôchodkovom veku nemohla účinne posúdiť jeho platnosť a konala v dobrej viere, že žalobca jej nepredloží dodatok, o ktorom si sám myslí, že je neplatný, a preto ide o konanie žalobcu v rozpore s dobrými mravmi. Uvedený dodatok bol žalovanou podpísaný iba 2 týždne po podpísaní kúpnej zmluvy jej osobou, žalovaná si preto ako priemerne uvažujúca fyzická osoba (keď zníženie jej spôsobilosti na právne úkony nebolo tvrdené) musela byť vedomá toho, že účastníkmi kúpnej zmluvy nie je len ona a žalobca, ale aj ďalší podieloví spoluvlastníci ako predávajúci a že ustanovenie o kúpnej cene sa týka všetkých predávajúcich. Uvedený dodatok pritom nebol na prospech žalobcu ako kupujúceho (keďže sa ním v jeho neprospech zvýšila kúpna cena nehnuteľností), ale naopak v prospech žalovanej ako predávajúcej 6/ (keďže sa ním mala zvýšiť časť kúpnej ceny na ňu pripadajúcej). A keďže sa zvýšenie celkovej kúpnej ceny malo odraziť iba na výške časti kúpnej ceny pripadajúcej na žalovanú, je to práve ona, ktorej konanie sa javí ako konanie v rozpore s dobrými mravmi a ako obchádzajúce záujmy ostatných predávajúcich.

36. Žalovaná dňa 12.05.2020 doručila súdu podanie (č.l. 219), z ktorého nebolo zrejmé, čo ním sleduje, a síce, či mienila podať vzájomnú žalobu o určenie neplatnosti odstúpenia od zmluvy alebo sa mienila brániť proti zaplateniu sumy 26.000,- eur s príslušenstvom tým, že odstúpenie od kúpnej zmluvy bolo neplatné. Na pojednávaní dňa 09.06.2020 žalovaná na výzvu súdu uviedla, že vzájomnú žalobu nemienila podať, ale uvedené podanie má byť posudzované len ako obrana v konaní. V konaní však bolo nadbytočné riešiť otázku platnosti odstúpenia od kúpnej zmluvy, keďže žalovaná je povinná vrátiť prijaté plnenie vo výške 26.000,- eur bez ohľadu na odstúpenie od zmluvy, a to z dôvodu, že jej bolo plnené na základe neplatného dodatku. Súd pritom dodáva, že otázku platnosti odstúpenia od kúpnej zmluvy by pritom bolo možné považovať aj ako za vyriešenú ako predbežnú otázku v konaní Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn. 16Up/1610/2019. V uvedenom konaní sa žalobca z tohto konania domáhal od žalovanej vrátenia kúpnej ceny vo výške 60.832,39 eura s poukazom na odstúpenie od kúpnej zmluvy (viď časť žaloby na č.l. 211), ktorý nárok mu bol priznaný platobným rozkazom zo dňa 26.11.2019 (č.l. 313), ktorý sa stal exekučným titulom a za účelom vymoženia pohľadávky prebieha exekučné konanie (viď Upovedomenie o vydaní poverenia na vykonanie exekúcie na č.l. 317). V uvedenom konaní upomínacieho súdu tak otázka platnosti alebo neplatnosti odstúpenia od zmluvy bola vyriešená ako predbežná otázka so záverom o platnosti odstúpenia od zmluvy.

37. K námietkam žalovanej ohľadom právneho zastúpenia žalobcu v konaní (bývalý konateľ žalobcu ako advokátsky koncipient pôvodného právneho zástupcu žalobcu) súd uvádza, že neboli spôsobilé ovplyvniť rozhodnutie súdu vo veci samej, pretože nič nemenia na závere o neplatnosti skoršieho dodatku.

38. Žalovaná ďalej v priebehu konania v podaní zo dňa 11.05.2020 (č.l. 203) namietala, že prebiehajú dve konania žalobcu voči nej na dvoch súdoch (OS Trnava a OS B.Bystrica) a žiadala ich spojenie. Súd k tomu predovšetkým uvádza, že spojiť možno len konania prebiehajúce pred tým istým súdom (§ 166 ods. 1 CSP), a preto spojenie konaní prebiehajúcich na rôznych súdoch nie je možné. Navyše, upomínacie konanie bolo právoplatne skončené a zároveň spojenie civilného sporového konania a exekučného konania je vzhľadom na ich odlišný charakter vylúčené.

39. Vzhľadom na všetko vyššie uvedené dospel súd k záveru, že žalovaná je povinná žalobcovi vrátiť, čo dostala podľa neplatného dodatku, a preto ju vo výroku I. rozsudku zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 26.000,- eur.

40. Súd poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Nitre č.k. 15Cob/87/2011-108 zo dňa 31.05.2011, v ktorom odvolací súd vyjadril záver, že „pokiaľ prvostupňový súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že medzi účastníkmi konania nedošlo k uzavretiu zmluvy o dielo, bolo povinnosťou súdu prvého stupňa z právneho hľadiska vec posudzovať podľa § 451 Občianskeho zákonníka a v tomto smere zisťovať, kto sa na úkor navrhovateľa bezdôvodne obohatil a v akom rozsahu“. Z uvedeného vyplýva, že súd bol povinný posúdiť nárok žalobcu nielen titulom zmluvy o pôžičke, ale aj titulom bezdôvodného obohatenia.

41. Keďže žalovaná sa dostala do omeškania s plnením peňažného dlhu, má voči nej žalobca nárok aj na úrok z omeškania. Z dôvodu, že pri prejednávanom nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je v právnom predpise ustanovený čas plnenia, treba podľa § 563 OZ vychádzať z toho, že dlžník je povinný zaplatiť veriteľovi prvý deň po tom, čo ho veriteľ požiadal o plnenie, resp. v prípade, že bola dlžníkovi poskytnutá lehota na plnenie, po uplynutí takejto lehoty. V konaní bolo preukázané, že žalobca vyzval žalovanú na plnenie SMS správou dňa 04.06.2019 (č.l. 32), v ktorej ju vyzval na vrátenie sumy v lehote do 07.06.2019, pričom žalovaná potvrdila prijatie správy a reagovanie na ňu pri výsluchu na pojednávaní dňa 09.06.2020 (rub č.l. 319). Z uvedeného vyplýva, že žalovaná sa dostala do omeškania dňa 08.06.2019, a nie už odo dňa nasledujúceho po pripísaní peňažných prostriedkov na účet žalovanej, ako to žiadal žalobca. Vzhľadom na to súd priznal žalobcovi nárok na úrok z omeškania odo dňa 08.06.2019 do zaplataenia a vo zvyšnej časti úroku z omeškania žalobu zamietol, keď žalobca žiadal úrok z omeškania už odo dňa 12.10.2017. Žalovaná sa dostala do omeškania dňa 08.06.2019, keď výška základnej úrokovej sadzby bola 0,00 %, žalobca tak má v zmysle § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. popri dlžnej istine aj nárok na zaplataenie úroku z omeškania vo výške 5% (5 + 0,00 %) ročne zo sumy 26.000,- eur od 08.06.2019 do zaplataenia.

42. S poukazom na uvedené súd vo výroku I. rozsudku zaviazal žalovanú povinnosťou zaplatiť žalobcovi sumu 26.000,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 26.000,- eur od 08.06.2019 do zaplataenia, a vo výroku II. rozsudku žalobu vo zvyšku úroku z omeškania zamietol. S prihliadnutím na výšku istiny s príslušenstvom určil súd žalovanej na plnenie v súlade s § 232 ods. 3 veta druhá CSP primeranú dlhšiu lehotu 90 dní od právoplatnosti rozsudku.

43. Súd nevykonal dokazovanie navrhnuté žalobcom, a síce dopyt na Slovenskú sporiteľňu, a.s., či uvedený účet patrí žalovanej, keďže pripísanie žalovanej sumy na jej účet žalovaná nepoprela.

44. Uznesením č.k. 11C/22/2019-195 zo dňa 07.05.2020 bol zamietnutý návrh žalovanej na nariadenie neodkladného opatrenia, proti ktorému uzneseniu podala žalovaná odvolanie. S poukazom na čl. 17 CSP (zásada postupu súdu v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá) mal súd za to, že v súlade s princípom rýchlosti konania bolo (vzhľadom na vytyčený termín pojednávania) rozhodnúť vo veci samej a až následne predložiť spis odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní žalovanej proti zamietnutiu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

45. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

46. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

47. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

48. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. (1) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. (2)

49. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, keď žalobca bol v konaní v celom rozsahu istiny úspešný, čo v konečnom dôsledku znamená nárok žalobcu voči žalovanej na náhradu účelne vynaložených trov celého konania v rozsahu 100% trov konania, o čom súd rozhodol vo výroku III. rozsudku. Pri zamietnutí žaloby v časti úroku z omeškania súd na uvedené neprihliadal ako na smerodajné pri určení výšky úspechu žalobcu, pretože príslušenstvo nebolo samostatným predmetom konania. Súd pritom podporne poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave č.k. 10CoPr/2/2016-361 zo dňa 27.06.2016, v ktorom odvolací súd uviedol, že „súd prvej inštancie ... pochybil tiež v tom, že pri posudzovaní úspechu a neúspechu vyčísloval výšku priznaných úrokov z omeškania ku dňu rozhodnutia súdu, pričom pre takýto postup by bol dôvod len vtedy, ak by úroky z omeškania tvorili samostatný predmet konania, ak sú však len príslušenstvom istiny, pri posudzovaní miery úspechu v konaní nie je dôvod na úroky z omeškania prihliadať.“ Súd dodáva, že ak by sa pri posudzovaní úspechu v konaní vychádzalo nielen z istiny, ale aj z príslušenstva, bolo by potom nevyhnutné aj pri výpočte odmeny za úkon právnej služby vychádzať z hodnoty nielen istiny, ale aj príslušenstva, čím by sa výška náhrady trov konania pre žalovanú i tak zvýšila.

50. K ustanoveniu § 257 CSP súd uvádza, že neboli tvrdené a súd ani sám nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 257 CSP), pre ktoré by žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanej nemal priznať. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v sporových konaniach sa uplatňuje tzv. zásada úspechu, v zmysle ktorej súd prizná úspešnej strane náhradu trov konania proti neúspešnej strane. Iba v prípade existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa nemusí súd v zmysle § 257 CSP výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať.

51. Súd poukazuje na to, že ustanovenie § 257 CSP upravuje moderačné právo súdu, pričom podľa dôvodovej správy k uvedenému ustanoveniu, osobitné kritérium dôvodov hodných osobitného zreteľa sa má vykladať prísne reštriktívne, a teda uplatnenie tohto ustanovenia prichádza do úvahy len výnimočne, keď výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach u strán sporu. Súd má za to, že zo strany žalovanej neboli produkované žiadne také dôvody hodné osobitného zreteľa, žiadne výnimočné okolnosti veci alebo na strane žalovanej, ktoré by odôvodňovali použitie citovaného ustanovenia. S prihliadnutím na absenciu výnimočných okolností súd nevidel dôvod na aplikáciu § 257 CSP.

52. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP, § 357 písm. m) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.).